

บทที่ 4 ผลการศึกษา

การศึกษางานวิจัยเรื่อง เงินกู้ยืมระบบกับกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง (กองทุนเงินล้าน) ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ สามารถนำเสนอผลการวิจัย โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาร้อยละในการวิเคราะห์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเงินกู้ยืมระบบกับกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (กองทุนเงินล้าน) ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยใช้การวิเคราะห์แบบลิเคอร์สเกล

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ T-test ทดสอบ

ตอนที่ 4 อุปสรรคและแนวทางการแก้ไข ของเงินกู้ยืมระบบที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (กองทุนเงินล้าน) ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

ผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านและผู้กู้เงินนอกระบบ

ตาราง 4.1 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	121	33.9
หญิง	236	66.1
รวม	357	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

จากตาราง 4.1 กลุ่มตัวอย่างผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านและผู้กู้เงินนอกระบบส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.1 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 33.9

ตาราง 4.2 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	3	0.8
21-30 ปี	58	16.3
31-40 ปี	61	17.1
41-50 ปี	184	51.5
51-60 ปี	47	13.2
61 ปีขึ้นไป	4	1.1
รวม	357	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

จากตาราง 4.2 กลุ่มตัวอย่างผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านฯ และกู้เงินนอกระบบส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.5 รองลงมาได้แก่ กลุ่มอายุ 31-40 ปี กลุ่มอายุ 21-30 ปี 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.1, 16.3 และ 13.2 ตามลำดับ โดยมีเพียงร้อยละ 1.1 ที่มีอายุมากกว่า 61 ปีขึ้นไป และร้อยละ 0.8 มีอายุต่ำกว่า 20 ปี

ตาราง 4.3 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ทำไร่, ทำสวน	102	28.6
รับจ้าง	126	35.3
ค้าขาย, ธุรกิจส่วนตัว	82	23.0
รับราชการ	23	6.4
รัฐวิสาหกิจ	3	0.8
กำลังศึกษา	7	2.0
อื่น ๆ	14	3.9
รวม	357	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

จากตาราง 4.3 กลุ่มตัวอย่างผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านฯ และกู้เงินนอกระบบส่วนใหญ่ มีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 35.3 รองลงมาได้แก่ อาชีพทำไร่ ทำสวน, ค้าขายธุรกิจส่วนตัว, รับราชการ คิดเป็นร้อยละ 28.6, 23.0 และ 6.4 ตามลำดับ สำหรับผู้ที่กำลังศึกษาต่อมีเพียงร้อยละ 2.0 และทำงานรัฐวิสาหกิจมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.8

ตาราง 4.4 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการศึกษาสูงสุด

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	191	53.5
มัธยมศึกษาตอนต้น	45	12.6
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	40	11.2
ปวส./ปวท./อนุปริญญา	39	10.9
ปริญญาตรี	37	10.4
สูงกว่าปริญญาตรี	2	0.6
อื่นๆ	3	0.8
รวม	357	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

จากตาราง 4.4 กลุ่มตัวอย่างผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านฯ และกู้เงินนอกระบบส่วนใหญ่ มีการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 53.3 รองลงมาได้แก่ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น, มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช., ปวส./ปวท./อนุปริญญา และปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 12.6, 11.2, 10.9 และ 10.4 ตามลำดับ สำหรับผู้ที่มีศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีเพียงร้อยละ 0.6

ตาราง 4.5 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้ต่อปี (บาท)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 60,000 บาท	226	63.3
60,001-120,000 บาท	95	26.6
120,001-180,000 บาท	17	4.8
180,001 บาทขึ้นไป	7	2.0
อื่น ๆ	12	3.4
รวม	357	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

จากตาราง 4.5 กลุ่มตัวอย่างผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านฯ และผู้เงินนอกระบบส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อปี ต่ำกว่า 60,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 63.3 รองลงมาได้แก่ กลุ่มรายได้ต่อปี 60,001-120,000 บาท, 120,001 – 180,000 บาท และ 180,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 26.6, 4.8 และ 2.0 ตามลำดับ

ตาราง 4.6 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามค่าใช้จ่ายต่อเดือน (บาท)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	161	45.1
5,001-10,000 บาท	154	43.1
10,001-15,000 บาท	26	7.3
15,001 บาทขึ้นไป	13	3.6
อื่น ๆ	3	0.9
รวม	357	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

จากตาราง 4.6 กลุ่มตัวอย่างผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านฯ และผู้เงินนอกระบบส่วนใหญ่ มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.1 ใกล้เคียงกับกลุ่มผู้มีค่าใช้จ่าย 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 43.1 รองลงมาได้แก่ กลุ่มค่าใช้จ่าย 10,001-15,000 บาท และ 15,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 7.3 และร้อยละ 3.6 ตามลำดับ

ตาราง 4.7 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเงินออมต่อเดือน (บาท)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	159	44.5
มี	198	55.5
ต่ำกว่า 500 บาท	52	26.3
501-1,000 บาท	46	23.2
1,001-1,500 บาท	11	5.5
1,501-2,000 บาท	13	6.6
ไม่แน่นอน	76	38.4
รวม	357	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

จากตาราง 4.7 กลุ่มตัวอย่างผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านฯ และกู้เงินนอกระบบส่วนใหญ่มีเงินออมต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 55.5 และเป็นผู้ไม่มีเงินออมร้อยละ 44.5

สำหรับผู้มีเงินออมต่อเดือนส่วนใหญ่ร้อยละ 38.4 มีเงินออมไม่แน่นอน รองลงมาได้แก่ผู้มีเงินออมต่อเดือนต่ำกว่า 500 บาท , 501-1,000 บาท , 1,501 – 2,000 บาท และ 1,001-1,500 คิดเป็นร้อยละ 26.3 , 23.2 , 6.6 และร้อยละ 5.5 ตามลำดับ

ตาราง 4.8 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามลักษณะของการกู้เงินไปใช้

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อพัฒนาอาชีพ	192	53.9
เพื่อรักษาการเจ็บป่วย	18	5.1
เพื่อใช้หนี้ในระบบ	161	45.2
เพื่อใช้หนี้นอกระบบ	76	21.3
เพื่อใช้จ่ายในครอบครัว	251	70.5
เพื่อการศึกษา	104	29.2
รวม	802*	225.3*

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

*เลือกตอบได้หลายข้อ

จากตาราง 4.8 กลุ่มตัวอย่างผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านฯ และกู้เงินนอกระบบส่วนใหญ่ นำเงินกู้ไปใช้จ่ายภายในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 70.5 รองลงมาได้แก่ นำเงินกู้ไปพัฒนาอาชีพ, เพื่อใช้หนี้ในระบบ, เพื่อการศึกษาและเพื่อใช้หนี้นอกระบบ คิดเป็นร้อยละ 53.9 , 45.2 , 29.2 และร้อยละ 21.3 ตามลำดับ โดยมีเพียงร้อยละ 5.1 นำไปใช้เพื่อรักษาการเจ็บป่วย

ตาราง 4.9 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนเงินที่ต้องการกู้ในแต่ละครั้ง (บาท)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 1,000 บาท	9	2.5
1,001-5,000 บาท	63	17.6
5,001-10,000 บาท	104	29.1
10,001-15,000 บาท	67	18.8
15,001-20,000 บาท	63	17.6
20,001 บาทขึ้นไป	50	14.0
อื่น ๆ	1	0.3
รวม	357	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

จากตาราง 4.9 กลุ่มตัวอย่างผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านฯ และกู้เงินนอกระบบส่วนใหญ่ กู้เงินในแต่ละครั้งจำนวน 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.1 รองลงมาได้แก่ 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.8 ถัดมาเป็นจำนวนที่เท่ากัน 2 กลุ่มได้แก่ 1,001-5,000 บาท กับ 15,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.6 ส่วนกลุ่มจำนวนเงิน 20,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 14.0 และมีเพียงร้อยละ 2.0 กู้เงินในจำนวนไม่เกิน 1,000 บาท

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ

ตาราง 4.10 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	30	53.6
หญิง	26	46.4
รวม	56	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

จากตาราง 4.10 กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการหมู่บ้านฯ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 53.61 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 46.4

ตาราง 4.11 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
21-30 ปี	2	3.6
31-40 ปี	8	14.3
41-50 ปี	24	42.9
51-60 ปี	18	32.1
61 ปีขึ้นไป	4	7.1
รวม	56	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

จากตาราง 4.11 กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการหมู่บ้านส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.9 รองลงมาได้แก่ กลุ่มอายุ 51 – 60 ปี , กลุ่มอายุ 31 – 40 ปี และ 61 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 32.1 , 14.3 และ 7.1 ตามลำดับ โดยมีเพียงร้อยละ 3.6 ที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี

ตาราง 4.12 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามลักษณะงานที่รับผิดชอบ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
งานพิจารณาเงินกู้	37	66.1
เงินกู้ฉุกเฉิน	9	16.1
ฝ่ายติดตามเร่งรัด	15	26.8
งานธุรการ	6	10.7
งานบัญชี	6	10.7
งานการเงิน	16	28.6
งานประชาสัมพันธ์	9	16.1
งานบริหาร เช่น ประธาน รองประธาน	9	16.1
อื่นๆ	5	8.9
รวม	112*	200.0*

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 4.12 กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการหมู่บ้านส่วนใหญ่รับผิดชอบงานพิจารณาเงินกู้ คิดเป็นร้อยละ 66.1 รองลงมาได้แก่กลุ่มงานการเงิน, ฝ่ายติดตามเร่งรัด คิดเป็นร้อยละ 28.6 และ 26.8 ตามลำดับ ถัดมาเป็นจำนวนเท่า ๆ กัน ได้แก่ ผู้รับผิดชอบงานเงินกู้ฉุกเฉิน งานประชาสัมพันธ์ และ งานบริหาร เป็นจำนวนเท่า ๆ กัน คิดเป็นร้อยละ 16.1 ส่วนงานธุรการ และงานบัญชี มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 10.1

ตาราง 4.13 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงานเป็นกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	1	1.8
1-2 ปี	17	30.4
2-3 ปี	25	44.6
อื่นๆ	13	23.2
รวม	56	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

จากตาราง 4.13 กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการหมู่บ้านส่วนใหญ่ปฏิบัติงานเป็นกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ 2-3 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.6 รองลงมา ปฏิบัติงานเป็นเวลา 1-2 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.4 และมีเพียงร้อยละ 1.8 ที่ปฏิบัติงานเป็นกรรมการกองทุนหมู่บ้านน้อยกว่า 1 ปี

ตาราง 4.14 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการศึกษาสูงสุด

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	18	32.1
มัธยมศึกษาตอนต้น	6	10.7
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	8	14.3
ปวส./ปวท./อนุปริญญา	11	19.6
ปริญญาตรี	12	21.4
สูงกว่าปริญญาตรี	1	1.8
รวม	56	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

จากตาราง 4.14 กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการหมู่บ้านส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาสูงสุด ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 32.1 รองลงมา ปริญญาตรี, ปวส./ปวท./อนุปริญญา, มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 21.4 , 19.6 , 14.3 และ 10.7 และมีเพียงร้อยละ 1.8 ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ตาราง 4.15 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนเงินโดยเฉลี่ยที่อนุมัติในการกู้

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1,000 บาท	2	3.6
1,001-5,000 บาท	0	0
5,001-10,000 บาท	3	5.4
10,001-15,000 บาท	2	3.6
15,001-20,000 บาท	49	87.5
20,001 บาทขึ้นไป	0	0
รวม	56	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

จากตาราง 4.15 กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการหมู่บ้านส่วนใหญ่ อนุมัติเงินกู้จำนวน 15,001–20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 87.5 รองลงมา 5,001–10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.4 ถัดมาเป็นจำนวนที่เท่าๆ กันคือ อนุมัติน้อยกว่า 1,000 บาท และ 10,001–15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.6

ตาราง 4.16 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเหตุผลที่พิจารณาการให้กู้เงิน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อพัฒนาอาชีพ	52	94.5
เพื่อรักษาการเจ็บป่วย	12	21.8
เพื่อใช้หนี้ในระบบ	10	18.2
เพื่อใช้หนี้นอกระบบ	19	34.5
เพื่อใช้จ่ายในครอบครัว	13	23.6
เพื่อการศึกษา	1	1.8
รวม	107*	194.5*

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

*เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 4.16 กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการหมู่บ้านส่วนใหญ่ อนุมัติเงินกู้ตามเหตุผลเพื่อพัฒนาอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 94.5 รองลงมาเพื่อใช้หนี้นอกระบบ เพื่อใช้จ่ายในครอบครัวและเพื่อรักษาการเจ็บป่วย คิดเป็นร้อยละ 34.5, 23.6 และ 21.8 และมีเพียงร้อยละ 1.8 อนุมัติเพื่อการศึกษา

ตาราง 4.17 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเหตุผลในการตัดสินใจปฏิบัติงานเป็นกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สนใจจึงมาสมัครด้วยตนเอง	5	8.9
เพื่อน/ญาติสนิท/บุคคลที่รู้จักแนะนำให้มาสมัคร	1	1.8
ชาวบ้านในชุมชนเสนอชื่อให้มาปฏิบัติงาน	42	75.0
คณะกรรมการบริหารงานกองทุนคัดเลือกมา	6	10.7
อื่นๆ	2	3.6
รวม	56	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

จากตาราง 4.17 กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการหมู่บ้านส่วนใหญ่ ตัดสินใจเป็นกรรมการกองทุนหมู่บ้านเนื่องจากชาวบ้านในชุมชนเสนอชื่อให้มาปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 75.0 รองลงมาคณะกรรมการบริหารงานกองทุนคัดเลือกมา และ สนใจจึงมาสมัครด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 10.7, และ 8.9 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเงินกู้ยืมระบบกับกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านฯ

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการของเงินทุนหมู่บ้านฯ

1. ด้านโครงสร้าง/หน้าที่ของกองทุนหมู่บ้านฯ

ตาราง 4.18 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการของเงินทุนหมู่บ้านฯ ในด้านโครงสร้าง/หน้าที่ของกองทุนหมู่บ้านฯ ของผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านฯ และผู้เงินนอกระบบ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย		
1.1 ท่านได้รับข้อมูลและคำชี้แจงเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับสำหรับการกู้เงินจากคณะกรรมการ	29 (8.1)	120 (33.6)	153 (42.9)	38 (10.6)	17 (4.8)	2.29	ปานกลาง
1.2 ท่านเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับในการกู้ยืมเงิน	31 (8.7)	116 (32.5)	158 (44.3)	44 (12.3)	8 (2.2)	2.33	ปานกลาง
1.3 มีการประชุมชี้แจงถึงวิธีการกรอกรายละเอียดลงในคำขอกู้เงินกองทุนฯ	28 (7.8)	134 (37.5)	143 (40.1)	40 (11.2)	12 (3.4)	2.35	ปานกลาง
1.4 มีคณะกรรมการกองทุนฯ คอยให้ความช่วยเหลือในการให้คำปรึกษาการกู้ยืมเงินกองทุนฯ	29 (8.1)	129 (36.1)	136 (38.1)	52 (14.6)	11 (3.1)	2.32	ปานกลาง
1.5 ท่านมีส่วนร่วมในการจัดการหรือบริหารกองทุนฯ	10 (2.8)	63 (17.6)	94 (26.3)	103 (28.9)	87 (24.4)	1.46	น้อย

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น						ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย	ค่าเฉลี่ย	
1.6 มีคณะกรรมการกองทุนฯ แยกเป็นฝ่ายต่างๆ ดูแลให้คำปรึกษาแก่ท่านทุกขั้นตอน	19 (5.3)	87 (24.4)	141 (39.5)	84 (23.5)	26 (7.3)	1.96	ปานกลาง
1.7 คณะกรรมการกองทุนฯ อำนวยความสะดวกแก่ท่าน	22 (6.2)	92 (25.8)	156 (43.7)	70 (19.6)	17 (4.8)	2.09	ปานกลาง
1.8 คณะกรรมการกองทุนฯ พิจารณาคุณสมบัติของผู้กู้เงินด้วยความยุติธรรมกับผู้กู้ทุกคน	37 (10.4)	117 (32.8)	146 (40.9)	45 (12.6)	12 (3.4)	2.34	ปานกลาง
1.9 เงินกองทุนฯ ที่ท่านยืมมา มีการจัดระบบการตรวจสอบที่ชัดเจน	37 (10.4)	126 (35.3)	139 (38.9)	44 (12.3)	11 (3.1)	2.37	ปานกลาง
1.10 ท่านสามารถปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของเงินกองทุนฯ ได้	63 (17.6)	186 (52.1)	86 (24.1)	19 (5.3)	3 (0.8)	2.80	มาก
1.11 เงินกองทุนฯ ช่วยส่งเสริมและพัฒนาอาชีพได้อย่างแท้จริง	50 (14.0)	164 (45.9)	103 (28.9)	34 (9.5)	6 (1.7)	2.61	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม						2.28	ปานกลาง

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

จากตาราง 4.18 กลุ่มตัวอย่างผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านและผู้เงินนอกระบบมีความคิดเห็นว่ากระบวนการบริหารจัดการของเงินทุนหมู่บ้านในด้านโครงสร้าง/หน้าที่ของกองทุนหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.28 โดยพบว่ามีข้อความที่ความคิดเห็นในระดับมาก 2 ข้อ ได้แก่ 1) สามารถปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของเงินทุนฯ ได้ มีค่าเฉลี่ย 2.80 และ 2) เงินกองทุนฯ ช่วยส่งเสริมและพัฒนาอาชีพได้อย่างแท้จริง มีค่าเฉลี่ย 2.61 ข้อความที่ความคิดเห็นในระดับน้อย 1 ข้อ ได้แก่ ท่านมีส่วนร่วมในการจัดการหรือบริหารกองทุนฯ มีค่าเฉลี่ย 1.46 สำหรับข้อที่เหลือมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

ตาราง 4.19 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการของเงินทุนหมู่บ้านในด้านโครงสร้าง/หน้าที่ของกองทุนหมู่บ้านฯ ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย		
1.1 ท่านได้ศึกษาถึงประวัติของผู้กู้ทุกรายอย่างละเอียดก่อนที่จะดำเนินการให้กู้เงินฯ	20 (35.7)	24 (42.9)	10 (17.9)	1 (1.8)	1 (1.8)	3.09	มาก
1.2 ท่านทราบถึงภาระการกู้ยืมเงินจากแหล่งอื่นๆ อย่างเปิดเผยของผู้กู้มาก่อนเช่น จากธนาคารเพื่อการเกษตรฯ สหกรณ์เครดิตยูเนียน เงินกู้นอกระบบ ฯลฯ	10 (17.9)	5 (8.9)	31 (55.4)	7 (12.5)	3 (5.4)	2.21	ปานกลาง
1.3 ท่านได้ชี้แจงเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับของการให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ให้แก่ผู้กู้	33 (58.9)	18 (32.1)	3 (5.4)	1 (1.8)	1 (1.8)	3.45	มากที่สุด
1.4 ท่านมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับของการให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ	34 (60.7)	16 (28.6)	5 (8.9)	0	1 (1.8)	3.46	มากที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย		
1.5 ก่อนการดำเนินการให้กู้เงิน คณะกรรมการฯ จะมาประชุม ชี้แจงวิธีการกรอกรายละเอียด ต่าง ๆ ให้แก่ผู้กู้เสมอ	29 (51.8)	17 (30.4)	6 (10.7)	0	4 (7.1)	3.20	มาก
1.6 ท่านได้เสนอความคิดเห็นใน การบริหารจัดการและ เงินกองทุนฯ	18 (32.1)	22 (39.3)	14 (25.0)	1 (1.8)	1 (1.8)	2.98	มาก
1.7 คณะกรรมการกองทุนฯ มีการ แยกฝ่ายต่างๆ เพื่อคอยให้ คำปรึกษาแก่ผู้กู้ในทุกขั้นตอน	21 (37.5)	19 (33.9)	12 (21.4)	3 (5.4)	1 (1.8)	3.00	มาก
1.8 คณะกรรมการกองทุนฯ ได้อำนวย ความสะดวกแก่ผู้กู้เงินอย่าง เต็มที่	28 (50.0)	23 (41.1)	4 (7.1)	0	1 (1.8)	3.38	มากที่สุด
1.9 คณะกรรมการฯ กองทุนที่ร่วมงาน กับท่านมีความยุติธรรมในการ พิจารณาคุณสมบัติของผู้กู้เงิน	30 (53.6)	16 (28.6)	9 (16.1)	0	1 (1.8)	3.32	มากที่สุด
1.10 ท่านได้ตรวจสอบการกู้ยืมเงิน ของผู้กู้แต่ละรายอย่างชัดเจน ก่อนที่จะอนุมัติเงินกู้	31 (55.4)	17 (30.4)	7 (12.5)	0	1 (1.8)	3.38	มากที่สุด
1.11 ผู้กู้เงินที่ท่านดูแลสามารถปฏิบัติ ตามระเบียบ ข้อบังคับของ กองทุนฯ ได้	17 (30.4)	23 (41.1)	15 (26.8)	0	1 (1.8)	2.98	มาก
1.12 ท่านพิจารณาให้ผู้กู้เงินที่จะนำไป พัฒนาอาชีพเป็นลำดับแรก	21 (37.5)	18 (32.1)	15 (26.8)	1 (1.8)	1 (1.8)	3.02	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม						3.12	มาก

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

จากตาราง 4.19 กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีความคิดเห็นว่าการะบวนการบริหารจัดการของเงินทุนหมู่บ้านในด้านโครงสร้าง/หน้าที่ของกองทุนหมู่บ้านฯ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.12 โดยพบว่ามีข้อความที่ความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 5 ข้อ ได้แก่ 1) ท่านได้ชี้แจงเกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับของการให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ให้แก่ผู้กู้มีค่าเฉลี่ย 3.45 และ 2) ท่านมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับของการให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ มีค่าเฉลี่ย 3.46 3) คณะกรรมการกองทุนฯ ได้อำนวยความสะดวกแก่ผู้กู้เงินอย่างเต็มที่ ค่าเฉลี่ย 3.38 4) คณะกรรมการฯ กองทุนที่ร่วมงานกับท่านมีความยุติธรรมในการพิจารณาคุณสมบัติของผู้กู้เงิน ค่าเฉลี่ย 3.38 และ 5) ท่านได้ตรวจสอบการกู้ยืมเงินของผู้กู้แต่ละรายอย่างชัดเจนก่อนที่จะอนุมัติเงินกู้ ค่าเฉลี่ย 3.38 ข้อความที่ความคิดเห็นในระดับปานกลาง 1 ข้อ ได้แก่ ท่านทราบถึงภาระการกู้ยืมเงินจากแหล่งอื่นๆ อย่างเปิดเผยของผู้กู้มาก่อนเช่น จากธนาคารเพื่อการเกษตรฯ สหกรณ์เครดิตยูเนียน เงินกู้นอกระบบ ฯลฯ มีค่าเฉลี่ย 2.21 สำหรับข้อที่เหลือมีความคิดเห็นในระดับมาก

2. ด้านการบริหารจัดการของกองทุนหมู่บ้านฯ

ตาราง 4.20 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการของเงินทุนหมู่บ้านฯ ในด้านการบริหารจัดการของกองทุนหมู่บ้านฯ ของผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านฯ และผู้เงินนอกระบบ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น						ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย	ค่าเฉลี่ย	
2.1 เงินกองทุนฯ ทำให้เกิดสภาพคล่องทางการเงินของท่านและครอบครัว	61 (17.1)	150 (42.0)	124 (34.7)	17 (4.8)	5 (1.4)	2.68	มาก
2.2 จำนวนวงเงินกู้มีความเหมาะสมเพียงพอ	18 (5.0)	134 (37.5)	162 (45.4)	40 (11.2)	3 (0.8)	2.34	ปานกลาง
2.3 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้มีความเหมาะสม	19 (5.3)	121 (33.9)	162 (45.4)	50 (14.0)	5 (1.4)	2.28	ปานกลาง
2.4 ระยะเวลาในการให้กู้มีความพอดี	22 (6.2)	115 (32.2)	175 (49.0)	41 (11.5)	4 (1.1)	2.31	ปานกลาง

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น						ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย	ค่าเฉลี่ย	
2.5 มีความยืดหยุ่นในการชำระเงินคืน	16 (4.5)	102 (28.6)	166 (46.5)	64 (17.9)	9 (2.5)	2.15	ปานกลาง
2.6 มีการกระจายการให้เงินกู้ยืมอย่างทั่วถึง	25 (7.0)	102 (28.6)	147 (41.2)	75 (21.0)	8 (2.2)	2.17	ปานกลาง
2.7 ขั้นตอนการกู้ยืมผลต่อการตัดสินใจ	35 (9.8)	135 (37.8)	146 (40.9)	35 (9.8)	6 (1.7)	2.44	มาก
2.8 การอนุมัติการกู้เงินสะดวกรวดเร็ว	18 (5.0)	87 (24.4)	174 (48.7)	73 (20.4)	5 (1.4)	2.11	ปานกลาง
2.9 การทำสัญญาชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร	71 (19.9)	165 (46.2)	101 (28.3)	18 (5.0)	2 (0.6)	2.80	มาก
2.10 เอกสารประกอบการขอเงิน มีความเหมาะสมพอดี	46 (12.9)	151 (42.3)	131 (36.7)	29 (8.1)	0	2.60	มาก
2.11 กองทุนหมู่บ้าน มีการจัดระบบการชำระเงินคืนที่สะดวก	23 (6.4)	138 (38.7)	158 (44.3)	38 (10.6)	0	2.49	มาก
2.12 มีระบบการติดตามทวงหนี้ อย่างรัดกุม	22 (6.2)	116 (32.5)	167 (46.8)	45 (12.6)	7 (2.0)	2.28	ปานกลาง
2.13 มีผู้ติดตามรายงานการใช้จ่ายเงิน และชำระเงินคืนเป็นระยะๆ	12 (3.4)	133 (37.3)	170 (47.6)	41 (11.5)	1 (0.3)	2.32	ปานกลาง
2.14 ท่านมีความมั่นใจในการชำระเงินกองทุนฯ ที่กู้ยืมมา	36 (10.1)	166 (46.5)	135 (37.8)	17 (4.8)	3 (0.8)	2.60	มาก
2.15 การให้ค่าตอบแทนผู้ดูแลผู้กู้เงิน จะช่วยกระตุ้นการดูแลผู้กู้	19 (5.3)	132 (37.0)	155 (43.4)	43 (12.0)	8 (2.2)	2.31	ปานกลาง
2.16 การให้การยอมรับฐานะการเงินของตนในชุมชน	17 (4.8)	134 (37.5)	169 (47.3)	34 (9.5)	3 (0.8)	2.36	ปานกลาง

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น						ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย	ค่าเฉลี่ย	
2.17 ความอิสระในการใช้เงินกองทุนฯ ที่กู้มา	32 (9.0)	147 (41.2)	145 (40.6)	32 (9.0)	1 (0.3)	2.50	มาก
2.18 ความสามารถในการเปิดเผยข้อมูลในการใช้เงินกองทุนฯ ตามความเป็นจริง	32 (9.0)	148 (41.5)	140 (39.2)	35 (9.8)	2 (0.6)	2.48	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม						2.40	ปานกลาง

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

จากตาราง 4.20 กลุ่มตัวอย่างผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านและผู้เงินนอกระบบมีความคิดเห็นว่ากระบวนการบริหารจัดการของเงินทุนหมู่บ้านในด้านการบริหารจัดการของกองทุนหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.40 โดยพบว่ามีข้อความที่ความคิดเห็นในระดับมาก 8 ข้อ ได้แก่ 1) การทำสัญญาชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร มีค่าเฉลี่ย 2.80 และ 2) เงินกองทุนฯ ทำให้เกิดสภาพคล่องทางการเงินของท่านและครอบครัว มีค่าเฉลี่ย 2.68 3) เอกสารประกอบการขอกู้เงิน มีความเหมาะสมพอดี มีค่าเฉลี่ย 2.60 4) ท่านมีความมั่นใจในการชำระเงินกองทุนฯ ที่กู้ยืมมา มีค่าเฉลี่ย 2.60 5) ความอิสระในการใช้เงินกองทุนฯ ที่กู้มามีค่าเฉลี่ย 2.50 6) กองทุนหมู่บ้าน มีการจัดระบบการชำระเงินคืนที่สะดวก มีค่าเฉลี่ย 2.49 7) กองทุนหมู่บ้าน มีการจัดระบบการชำระเงินคืนที่สะดวก มีค่าเฉลี่ย 2.49 8) ความสามารถในการเปิดเผยข้อมูลในการใช้เงินกองทุนฯ ตามความเป็นจริง มีค่าเฉลี่ย 2.48 สำหรับข้อที่เหลือมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

ตาราง 4.21 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการของเงินทุนหมู่บ้านในด้านการบริหาร
จัดการของกองทุนหมู่บ้านฯ ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น						ความ หมาย
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่มี เลย	ค่า เฉลี่ย	
2.1 เงินกองทุนฯ ส่งเสริมให้เกิดสภาพ คล่องทางการเงินของผู้กู้	24 (42.9)	20 (35.7)	10 (17.9)	1 (1.8)	1 (1.8)	3.16	มาก
2.2 กำหนดวงเงินกู้ได้เหมาะสมและ เพียงพอต่อผู้กู้	20 (35.7)	26 (46.4)	9 (16.1)	0	1 (1.8)	3.14	มาก
2.3 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้กองทุนฯ มี ความเหมาะสม	26 (46.4)	19 (33.9)	10 (17.9)	0	1 (1.8)	3.23	มากที่สุด
2.4 มีความระยะเวลาในการให้กู้พอดี	27 (48.2)	19 (33.9)	6 (10.7)	3 (5.4)	1 (1.8)	3.21	มากที่สุด
2.5 มีความยืดหยุ่นในการชำระเงินคืน	18 (32.1)	25 (44.6)	11 (19.6)	0	2 (3.6)	3.02	มาก
2.6 มีการกระจายการให้กู้เงินอย่าง ทั่วถึง	26 (46.4)	22 (39.3)	6 (10.7)	0	2 (3.6)	3.25	มากที่สุด
2.7 ขั้นตอนต่าง ๆ ของการกู้เงินกองทุน มีความชัดเจน	26 (46.4)	24 (42.9)	5 (8.9)	0	1 (1.8)	3.32	มากที่สุด
2.8 มีการอนุมัติการกู้เงิน สะดวก รวดเร็ว	22 (39.3)	18 (32.1)	12 (21.4)	3 (5.4)	1 (1.8)	3.02	มาก
2.9 การทำสัญญาชัดเจน เป็นลาย ลักษณ์อักษร	32 (57.1)	18 (32.1)	4 (7.1)	1 (1.8)	1 (1.8)	3.41	มากที่สุด
2.10 เอกสารประกอบการกู้เงินมี ความเหมาะสมพอดี	28 (50.0)	20 (35.7)	7 (12.5)	0	1 (1.8)	3.32	มากที่สุด
2.11 มีกรรมการทำหน้าที่ดูแลการ ชำระเงินคืนคอยบริการแก่ผู้กู้	4 (35.7)	26 (46.4)	8 (14.3)	0	2 (3.6)	3.11	มาก

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น						ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย	ค่าเฉลี่ย	
2.12 มีผู้ดูแลระบบการติดตามทวงหนี้ อย่างรัดกุม	14 (25.0)	22 (39.3)	17 (30.4)	2 (3.6)	1 (1.8)	2.82	มาก
2.13 มีผู้รับผิดชอบดูแลติดตามรายงาน ความก้าวหน้าในการชำระเงินคืน อย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ	19 (33.9)	22 (39.3)	12 (21.4)	2 (3.6)	1 (1.8)	3.00	มาก
2.14 ในภาพรวมผู้กู้มีความสามารถ ในการชำระเงินคืน	21 (37.5)	24 (42.9)	10 (17.9)	0	1 (1.8)	3.14	มาก
2.15 การให้ค่าตอบแทนคณะกรรมการ กองทุนฯ จะช่วยกระตุ้นให้ดูแลผู้ กู้เงิน	14 (25.0)	16 (28.6)	22 (39.3)	2 (3.6)	2 (3.6)	2.68	มาก
2.16 เงินที่ผู้กู้ยืมมาแล้วสามารถ นำไปใช้ได้อย่างอิสระนอกเหนือ จากการนำไปพัฒนาอาชีพได้ตาม ความจำเป็น	4 (7.1)	21 (37.5)	13 (23.2)	11 (19.6)	7 (12.5)	2.07	ปาน กลาง
ค่าเฉลี่ยรวม						3.06	มาก

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

จากตาราง 4.21 กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีความคิดเห็นว่าการบริหารจัดการของเงินทุนหมู่บ้านฯ ในด้านการบริหารจัดการของกองทุนหมู่บ้านฯ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.06 โดยพบว่ามีข้อความที่ความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 6 ข้อ ได้แก่ 1) การทำสัญญาชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร มีค่าเฉลี่ย 3.41 2) เอกสารประกอบการกู้เงินมีความเหมาะสมพอดี มีค่าเฉลี่ย 3.32 3) ขั้นตอนต่างๆ ของการกู้เงินกองทุนมีความชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 3.32 4) มีการกระจายการให้กู้เงินอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ย 3.25 5) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้กองทุนฯ มีความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ย 3.23 6) มีความระมัดระวังในการให้กู้พอดี มีค่าเฉลี่ย 3.21 และมีข้อความที่ความคิดเห็นระดับปานกลาง 1 ข้อ ได้แก่ เงินที่ผู้กู้ยืมมาแล้วสามารถนำไปใช้ได้

อย่างอิสระนอกเหนือจากการนำไปพัฒนาอาชีพได้ตามความจำเป็น มีค่าเฉลี่ย 2.07 สำหรับข้อที่
เหลือมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการของเงินกู้นอกระบบ

1. ด้านโครงสร้าง/หน้าที่ของเงินกู้นอกระบบ

ตาราง 4.22 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการของเงินกู้นอกระบบในด้านโครงสร้าง/
หน้าที่ของเงินกู้นอกระบบ (เฉพาะผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านและผู้กู้เงิน นอกระบบ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น						ความ หมาย
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่มี เลย	ค่า เฉลี่ย	
1.1 ท่านได้รับข้อมูลและคำชี้แจง เกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับ จาก ผู้ให้กู้เงินนอกระบบ	17 (4.8)	101 (28.3)	136 (38.1)	81 (22.7)	22 (6.2)	2.09	ปาน กลาง
1.2 ท่านเข้าใจถึงระเบียบ ข้อตกลง เกี่ยวกับการกู้ยืมเงิน	21 (5.9)	115 (32.2)	145 (40.6)	64 (17.9)	12 (3.4)	2.25	ปาน กลาง
1.3 มีการพูดคุย ชี้แจงวิธีการกรอก รายละเอียดในใบสัญญาเงินกู้ ก่อนลงมือเขียน	33 (9.2)	129 (36.1)	124 (34.7)	55 (15.4)	16 (4.5)	2.30	ปาน กลาง
1.4 ผู้กู้หรือตัวแทนให้ความช่วยเหลือ ในการให้คำปรึกษาการกู้เงิน	15 (4.2)	123 (34.5)	139 (38.9)	65 (18.2)	15 (4.2)	2.22	ปาน กลาง
1.5 ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอ ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบการกู้ เงินผ่านตัวแทนผู้ให้กู้	9 (2.5)	80 (22.4)	136 (38.1)	90 (25.2)	42 (11.8)	1.79	ปาน กลาง
1.6 มีตัวแทนฝ่ายต่างๆ ดูแลให้ คำปรึกษาแก่ท่านในทุกขั้นตอน	14 (3.9)	87 (24.4)	150 (42.0)	88 (24.6)	18 (5.0)	1.97	ปาน กลาง
1.7 มีตัวแทนดูแลการกู้เงิน คอย อำนวยความสะดวกแก่ท่าน	16 (4.5)	92 (25.8)	156 (43.7)	76 (21.3)	17 (4.8)	2.04	ปาน กลาง

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น						ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย	ค่าเฉลี่ย	
1.8 ผู้พิจารณาคุณสมบัติของผู้กู้เงิน มีความยุติธรรมกับทุกคน	18 (5.0)	105 (29.4)	149 (41.7)	64 (17.9)	21 (5.9)	2.10	ปานกลาง
1.9 เงินกู้ยืมนอกระบบที่ท่านกู้ยืมมา มีการจัดระบบการตรวจสอบที่ชัดเจน	23 (6.4)	108 (30.3)	137 (38.4)	60 (16.8)	29 (8.1)	2.10	ปานกลาง
1.10 ท่านสามารถปฏิบัติตามระเบียบข้อตกลงของเงินกู้ยืมนอกระบบได้	26 (7.3)	129 (36.1)	142 (39.8)	47 (13.2)	13 (3.6)	2.30	ปานกลาง
1.11 เงินกู้ยืมนอกระบบช่วยส่งเสริมและพัฒนาอาชีพได้อย่างแท้จริง	32 (9.0)	103 (28.9)	133 (37.3)	65 (18.2)	24 (6.7)	2.15	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม						2.11	ปานกลาง

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

จากตาราง 4.22 กลุ่มตัวอย่างผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านและผู้กู้เงินนอกระบบมีความคิดเห็นว่าการะบวนการบริหารจัดการของเงินกู้ยืมนอกระบบในด้านโครงสร้าง/หน้าที่ของเงินกู้ยืมนอกระบบอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.11 โดยพบว่าทุกข้อความมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

2. ด้านการบริหารจัดการของเงินกู้นอกระบบ

ตาราง 4.23 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการของเงินกู้นอกระบบในด้าน
การบริหารจัดการ (เฉพาะผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านและผู้กู้เงินนอกระบบ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย		
2.1 เงินกู้นอกระบบทำให้เกิดสภาพ คล่องทางการเงินของท่านและ ครอบครัว	41 (11.5)	108 (30.3)	155 (43.4)	39 (10.9)	14 (3.9)	2.34	ปาน กลาง
2.2 จำนวนวงเงินกู้มีความ เหมาะสม เพียงพอ	20 (5.6)	122 (34.2)	163 (45.7)	37 (10.4)	15 (4.2)	2.27	ปาน กลาง
2.3 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้มีความ เหมาะสม	9 (2.5)	60 (16.8)	131 (36.7)	109 (30.5)	48 (13.4)	1.64	ปาน กลาง
2.4 ระยะเวลาในการให้กู้มีความ พอดี	14 (3.9)	64 (17.9)	146 (40.9)	105 (29.4)	28 (7.8)	1.81	ปาน กลาง
2.5 มีความยืดหยุ่นในการชำระคืน	13 (3.6)	66 (18.5)	131 (36.7)	101 (28.3)	46 (12.9)	1.72	ปาน กลาง
2.6 มีการกระจายการให้กู้เงินอย่าง ทั่วถึง	25 (7.0)	94 (26.3)	162 (45.4)	62 (17.4)	14 (3.9)	2.15	ปาน กลาง
2.7 ขั้นตอนการกู้เงินสะดวก มีผล ต่อการตัดสินใจในการกู้เงิน	35 (9.8)	122 (34.2)	152 (42.6)	37 (10.4)	11 (3.1)	2.37	ปาน กลาง
2.8 การอนุมัติการกู้เงินสะดวก รวดเร็ว	55 (15.4)	114 (31.9)	135 (37.8)	42 (11.8)	11 (3.1)	2.45	มาก
2.9 การทำสัญญาชัดเจน เป็น ลายลักษณ์อักษร	57 (16.0)	131 (36.7)	125 (35.0)	32 (9.0)	12 (3.4)	2.53	มาก
2.10 เอกสารประกอบทำสัญญาของ เงินมีความพอดี	26 (7.3)	120 (33.6)	151 (42.3)	45 (12.6)	15 (4.2)	2.27	ปาน กลาง

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น						ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย	ค่าเฉลี่ย	
2.11 เงินกู้ยืมนอกระบบมีระบบการชำระเงินคืนที่สะดวก	29 (8.1)	94 (26.3)	161 (45.1)	64 (17.9)	9 (2.5)	2.20	ปานกลาง
2.12 มีระบบติดตาม ทวงหนี้อย่างรัดกุม	67 (18.8)	121 (33.9)	127 (35.6)	32 (9.0)	10 (2.8)	2.57	มาก
2.13 มีผู้ติดตามรายงานการใช้จ่ายเงิน และชำระเงินคืนเป็นระยะๆ	36 (10.1)	127 (35.6)	132 (37.0)	51 (14.3)	11 (3.1)	2.35	ปานกลาง
2.14 ท่านมีความมั่นใจในการชำระเงินกู้ยืมนอกระบบที่กู้ยืมมา	24 (6.7)	92 (25.8)	149 (41.7)	74 (20.7)	18 (5.0)	2.08	ปานกลาง
2.15 การให้ค่าตอบแทนผู้ดูแลผู้กู้เงินจะช่วยกระตุ้นการดูแลผู้กู้	4 (20.0)	101 (28.3)	159 (44.5)	58 (16.2)	19 (5.3)	2.12	ปานกลาง
2.16 การให้การยอมรับฐานะการเงินของตนในชุมชน	23 (6.4)	87 (24.4)	168 (47.1)	65 (18.2)	14 (3.9)	2.11	ปานกลาง
2.17 ความอิสระในการใช้เงินกู้ยืมนอกระบบ	44 (12.3)	123 (34.5)	126 (35.3)	52 (14.6)	12 (3.4)	2.38	ปานกลาง
2.18 ความสามารถในการเปิดเผยข้อมูลในการใช้เงินกู้ ตามความเป็นจริง	27 (7.6)	96 (26.9)	158 (44.3)	61 (17.1)	15 (4.2)	2.25	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม						2.20	ปานกลาง

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

จากตาราง 4.23 กลุ่มตัวอย่างผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านและผู้เงินนอกระบบมีความคิดเห็นว่ากระบวนการบริหารจัดการของเงินกู้ยืมนอกระบบในด้านการบริหารจัดการของเงินกู้ยืมนอกระบบอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.20 โดยพบว่ามีข้อความมีความคิดเห็นในระดับมากมี 3 ข้อ ได้แก่ 1) มีระบบติดตามทวงหนี้อย่างรัดกุม มีค่าเฉลี่ย 2.57 2) การทำสัญญาชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรมีค่าเฉลี่ย 2.53 และ 3) การอนุมัติการกู้เงินสะดวกรวดเร็วมีค่าเฉลี่ย 2.45

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 เงินกู้ยืมระบบก่อให้เกิดผลกระทบในด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ตาราง 4.24 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของเงินกู้ยืมระบบ กับกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านฯ (เฉพาะคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย		
3.1 เงินกู้ยืมระบบส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องการชำระหนี้สินกองทุนหมู่บ้านฯ	7 (12.5)	19 (33.9)	13 (23.2)	10 (17.9)	7 (12.5)	2.16	ปานกลาง
3.2 ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของเงินกองทุนหมู่บ้านฯ ทำให้ผู้กู้ตัดสินใจใช้บริการ	22 (39.3)	23 (41.1)	7 (12.5)	4 (7.1)	0	3.13	มาก
3.3 ผู้กู้บางส่วนนำเงินกองทุนฯ ไปชำระหนี้ระบบ	2 (3.6)	14 (25.0)	15 (26.8)	24 (42.9)	1 (1.8)	1.86	ปานกลาง
3.4 ผู้กู้เงินกองทุนฯ มักปกปิดข้อมูลถึงภาระการกู้ยืมเงินจากสถาบันอื่น	6 (10.7)	17 (30.4)	17 (30.4)	15 (26.8)	1 (1.8)	2.21	ปานกลาง
3.5 ท่านทราบถึงการที่ผู้กู้นำเงินไปใช้ในลักษณะอื่นที่นอกเหนือจากการประกอบอาชีพ	2 (3.6)	15 (26.8)	25 (44.6)	14 (25.0)	0	2.09	ปานกลาง
3.6 ทางราชการให้การยอมรับการนำเงินกองทุนฯ ไปใช้ตามความเป็นจริงได้อย่างเปิดเผยโดยไม่ผิดระเบียบการใช้จ่ายเงิน	11 (19.6)	26 (46.4)	12 (21.4)	3 (5.4)	4 (7.1)	2.66	มาก

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น						ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย	ค่าเฉลี่ย	
3.7 ผู้ดูแลรับผิดชอบการให้กู้เงินกองทุนฯ และเงินกู้ยืมในระบบ มีผลต่อการตัดสินใจของผู้กู้เงิน	4 (7.1)	24 (42.9)	15 (26.8)	6 (10.7)	7 (12.5)	2.21	ปานกลาง
3.8 คุณสมบัติของผู้กู้เงินฯ เช่น อายุ อาชีพ รายได้ การศึกษา มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประเภทเงินกู้	12 (21.4)	29 (51.8)	10 (17.9)	4 (7.1)	1 (1.8)	2.84	มาก
3.9 การกู้เงินทั้งสองระบบเป็นการเสริมสร้างนิสัยให้เกิดหนี้สำหรับผู้กู้	13 (23.2)	19 (33.9)	18 (32.1)	5 (8.9)	1 (1.8)	2.68	มาก
3.10 มีคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านบางรายฯ ให้บริการเงินกู้ยืมระบบแก่ผู้สนใจกู้เงิน	3 (5.4)	5 (8.9)	6 (10.7)	8 (14.3)	34 (60.7)	0.84	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม						2.28	ปานกลาง

ที่มา: จากการสำรวจ (2548)

จากตาราง 4.24 กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของเงินกู้ยืมในระบบ กับกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านฯ ในภาพรวมระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.28 โดยมีข้อความที่มีความคิดเห็นระดับมาก ข้อ ได้แก่ 1) ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของเงินกองทุนหมู่บ้านฯ ทำให้ผู้กู้ตัดสินใจใช้บริการ มีค่าเฉลี่ย 3.13 2) คุณสมบัติของผู้กู้เงินฯ เช่น อายุ อาชีพ รายได้ การศึกษา มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประเภทเงินกู้ มีค่าเฉลี่ย 2.84 3) การกู้เงินทั้งสองระบบเป็นการเสริมสร้างนิสัยให้เกิดหนี้สำหรับผู้กู้ มีค่าเฉลี่ย 2.68 4) ทางราชการให้การยอมรับการนำเงินกองทุนฯ ไปใช้ตามความเป็นจริงได้อย่างเปิดเผยโดยไม่ปิดระเบียบการใช้จ่ายเงิน มีค่าเฉลี่ย 2.66 ข้อความที่มีความคิดเห็นระดับน้อยมี 1 ข้อ ได้แก่ มีคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านบางรายฯ ให้บริการเงินกู้ยืมระบบแก่ผู้สนใจกู้เงินมีค่าเฉลี่ย 0.84 สำหรับข้อที่เหลือมีความคิดเห็นระดับปานกลาง

สรุปสมมติฐานที่ 1 ได้ว่า เงินกู้ยืมนอกระบบก่อให้เกิดผลกระทบในด้านการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยพบว่าผู้กู้ตัดสินใจใช้บริการเงินกู้ยืมนอกระบบ เนื่องจากกระเป๋ายืม ข้อบังคับต่าง ๆ ของเงินกองทุนหมู่บ้านฯ ในระดับมาก และพบว่า เงินกู้ยืมนอกระบบส่งผลต่อสภาพคล่องการชำระหนี้ค้ำเงินค้ำกองทุนหมู่บ้านฯในระดับปานกลาง รวมถึง ผู้กู้บางส่วนนำเงินกองทุนฯ ไปจ่ายชำระหนี้นอกระบบ

สมมติฐานที่ 2 เงินกู้ยืมนอกระบบมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ในทิศทางตรงกันข้าม

ความแตกต่างระหว่างเงินกองทุนหมู่บ้านและเงินกู้ยืมนอกระบบ

1. ด้านโครงสร้าง

ตาราง 4.25 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างกองทุนหมู่บ้านและเงินกู้ยืมนอกระบบใน ด้านโครงสร้าง (เฉพาะผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านฯและผู้กู้เงินนอกระบบ)

รายการ	เงินกองทุนหมู่บ้าน	เงินกู้ยืมนอกระบบ	t-test
4.1.1 การให้คำปรึกษาข้อมูลการกู้เงิน	2.52	1.90	9.743**
4.1.2 ความไว้วางใจในกรรมการดำเนินงาน	2.60	1.82	12.203**
4.1.3 ผู้ให้คำแนะนำเข้าใจถึงระเบียบปฏิบัติ	2.61	2.11	7.979**
4.1.4 การให้คำปรึกษาการรกรอกรายละเอียดในใบสัญญาการกู้เงิน	2.64	2.06	9.884**
4.1.5 การมีส่วนร่วมในการเสนอข้อคิดเห็น	2.35	1.45	14.026**
4.1.6 มีผู้ดูแลให้คำปรึกษาในทุกขั้นตอน	2.40	1.90	7.052**
4.1.7 มีผู้ดูแลคอยอำนวยความสะดวกแก่ผู้กู้เงินแล้ว	2.33	1.95	6.005**
4.1.8 ผู้ดูแลมีความยุติธรรมในการพิจารณาให้กู้เงิน	2.49	1.82	10.564**
4.1.9 มีระบบการตรวจสอบที่ชัดเจนก่อนให้ผู้กู้เงิน	2.62	1.64	10.532**
4.1.10 ความเชื่อมั่นของท่านในการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ	2.70	2.08	11.359**
4.1.11 การพัฒนาอาชีพและสร้างรายได้จากการกู้เงิน	2.69	2.12	11.246**
รวม	2.514	1.9251	13.873**

ที่มา: จากการคำนวณ (2548)

** ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

จากตาราง 4.25 ผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านฯ และกู้เงินนอกระบบ มีความคิดเห็นว่าเงินกองทุนหมู่บ้านแตกต่างจากเงินกู้นอกระบบในด้านโครงสร้างทุกข้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 โดยพบว่าเงินกองทุนหมู่บ้านมีการบริหารจัดการด้านโครงสร้างดีกว่าเงินกู้นอกระบบทุกข้อ

2. ด้านบริหารจัดการ

ตาราง 4.26 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างกองทุนหมู่บ้านและเงินกู้นอกระบบในด้านบริหารจัดการ (เฉพาะผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านฯและกู้เงินนอกระบบ)

รายการ	เงินกองทุนหมู่บ้าน	เงินกู้นอกระบบ	t-test
4.2.1 โอกาสในการกู้	2.20	2.59	-6.055**
4.2.2 จำนวนวงเงินกู้	2.07	2.55	-8.234**
4.2.3 อัตราดอกเบี้ย	1.99	2.42	-5.295**
4.2.4 ระยะเวลาในการชำระเงินคืน	2.32	1.90	6.756**
4.2.5 ความยืดหยุ่นในการชำระเงินกู้	2.34	1.60	11.126**
4.2.6 ความทั่วถึงในการชำระเงินกู้	2.17	2.31	-2.115*
4.2.7 ขั้นตอนต่างๆ ในการขอกู้	2.53	2.07	7.647**
4.2.8 การอนุมัติการกู้เงิน	2.29	2.50	-3.226**
4.2.9 การทำสัญญาที่ชัดเจน	2.84	2.17	11.164**
4.2.10 เอกสารมีความเหมาะสม	2.72	2.12	10.584**
4.2.11 ระบบการชำระเงินคืน	2.54	2.30	3.954**
4.2.12 ระบบการรายงานผลความก้าวหน้าการคืนเงิน	2.39	2.61	-3.509**
4.2.13 ระบบการติดตาม ตรวจสอบ ทวงหนี้	2.45	2.19	4.408**
4.2.14 ความมั่นใจในการชำระเงินคืนของผู้กู้	2.56	2.08	8.112**
4.2.15 ค่าตอบแทนผู้ดูแลผู้กู้เงินเพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้กู้	2.26	2.08	3.049**
4.2.16 การให้ยืมรับฐานะการเงินของคนให้ชุมชน	2.42	1.99	7.806**

รายการ	เงินกองทุน หมู่บ้าน	เงินกู้ยืม ระบบ	t-test
4.2.17 ความอิสระในการใช้เงินที่กู้มา	2.37	2.40	-0.466
4.2.18 ความสามารถในการเปิดเผยข้อมูลการใช้เงิน ตามความเป็นจริง	2.49	2.02	7.584**
รวม	2.385	2.216	5.173**

ที่มา: จากการคำนวณ (2548)

** ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

* ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตาราง 4.26 ผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านฯ และกู้เงินนอกระบบ มีความคิดเห็นว่าเงินกองทุนหมู่บ้านแตกต่างจากเงินกู้ยืมนอกระบบในด้านบริหารจัดการเกือบทุกข้อยกเว้น ในเรื่องความอิสระในการใช้เงินที่กู้มา ผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านฯ และกู้เงินนอกระบบเห็นว่าไม่แตกต่างกัน

ส่วนข้อที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ได้แก่ 4.2.6 ความทั่วถึงในการชำระเงินกู้ โดยพบว่าเงินกู้ยืมนอกระบบความทั่วถึงในการชำระเงินกู้มากกว่าเงินกองทุนหมู่บ้านฯ สำหรับข้อที่เหลือมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 โดยมีรายละเอียดดังนี้

เงินกองทุนหมู่บ้านฯ มีโอกาสในการกู้ยืมน้อยกว่าเงินกู้ยืมนอกระบบ

เงินกองทุนหมู่บ้านฯ มีจำนวนวงเงินกู้ยืมน้อยกว่าเงินกู้ยืมนอกระบบ

เงินกองทุนหมู่บ้านฯ มีอัตราดอกเบี้ยน้อยกว่าเงินกู้ยืมนอกระบบ

เงินกองทุนหมู่บ้านฯ มีระยะเวลาในการชำระเงินคืนมากกว่าเงินกู้ยืมนอกระบบ

เงินกองทุนหมู่บ้านฯ มีความยืดหยุ่นในการชำระเงินกู้มากกว่าเงินกู้ยืมนอกระบบ

เงินกองทุนหมู่บ้านฯ มีขั้นตอนต่าง ๆ ในการขอกู้มากกว่าเงินกู้ยืมนอกระบบ

เงินกองทุนหมู่บ้านฯ มีการอนุมัติการกู้เงินน้อยกว่าเงินกู้ยืมนอกระบบ

เงินกองทุนหมู่บ้านฯ มีการทำสัญญาที่ชัดเจนมากกว่าเงินกู้ยืมนอกระบบ

เงินกองทุนหมู่บ้านฯ มีเอกสารมีความเหมาะสมมากกว่าเงินกู้ยืมนอกระบบ

เงินกองทุนหมู่บ้านฯ มีระบบการชำระเงินคืนดีกว่าเงินกู้ยืมนอกระบบ

เงินกองทุนหมู่บ้านฯ มีระบบการรายงานผลความก้าวหน้าการคืนเงินดีกว่าเงินกู้ยืมนอกระบบ

เงินกองทุนหมู่บ้านฯ มีระบบการติดตาม ตรวจสอบ ทวงหนี้ดีกว่าเงินกู้นอกระบบ
 เงินกองทุนหมู่บ้านฯ มีความมั่นใจในการชำระเงินคืนของผู้กู้มากกว่าเงินกู้นอกระบบ
 เงินกองทุนหมู่บ้านฯ มีค่าตอบแทนผู้ดูแลผู้กู้เงินเพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้กู้มากกว่า
 เงินกู้นอกระบบ
 เงินกองทุนหมู่บ้านฯ มีการให้ยืมรับฐานะการเงินของคนให้ชุมชนมากกว่าเงินกู้นอกระบบ
 เงินกองทุนหมู่บ้านฯ มีความสามารถในการเปิดเผยข้อมูลการใช้เงินตามความเป็นจริง
 มากกว่าเงินกู้นอกระบบ

สรุปสมมติฐานที่ 2 เงินกู้นอกระบบมีความแตกต่างจากเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชน
 เมือง ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ เกือบทุกข้อยกเว้น ในเรื่องความอิสระในการใช้เงินที่กู้มา ผู้กู้
 เงินกองทุนหมู่บ้านฯ และผู้เงินนอกระบบเห็นว่าไม่แตกต่างกัน

**ตอนที่ 4 อุปสรรคและแนวทางการแก้ไข ของเงินกู้นอกระบบที่ส่งผลกระทบต่อ
 กระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (กองทุนเงินล้าน)
 ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่**

สภาพปัญหา/อุปสรรค ของเงินกู้นอกระบบที่ส่งต่อการบริหารจัดการเงินกองทุนฯ

- ข้อดีของเงินกู้นอกระบบและข้อเสียของเงินกองทุนทำให้คนเลือกใช้บริการเงินกู้นอกระบบ
 เป็นจำนวนมากกว่าเงินกองทุนฯ

ข้อดีของเงินกู้นอกระบบ

- เงินกู้นอกระบบมีความสะดวก รวดเร็ว
- เงินกู้นอกระบบไม่ต้องมีเอกสาร หลักฐานยุ่งยาก
- เงินกู้นอกระบบมีวงเงินสูง
- เงินกู้นอกระบบไม่ต้องมีวัตถุประสงค์ในการกู้
- เงินกู้นอกระบบมีขั้นตอนไม่ซับซ้อน
- เงินกู้นอกระบบไม่มีระเบียบ ข้อบังคับว่าต้องเอาเงินไปทำอะไรที่เป็นประโยชน์
 สามารถกู้ได้
- เงินกู้นอกระบบไม่ต้องกู้เป็นกลุ่ม

ข้อเสียของเงินกองทุนฯ

- เงินกองทุนฯ มีขั้นตอนที่ซับซ้อน ยุ่งยาก
- เงินกองทุนฯ ถ้าไม่เป็นที่รู้จักในชุมชนมากจะสามารถกู้ได้วงเงินน้อย
- เงินกองทุนฯ อนุมัติเงินและจ่ายเงินล่าช้า
- เงินกู้้นอกระบบถึงแม้มีดอกเบี้ยสูง แต่มีผู้กู้จำนวนมากและมีการติดตามการชำระหนี้สม่ำเสมอทำให้คนกระตือรือร้นในการชำระ ในขณะที่เงินกองทุนฯ ไม่เข้มแข็งในระบบการทวงหนี้ ทำให้ผู้กู้ชำระเงินคืนล่าช้า จึงเกิดปัญหาในการบริหารจัดการเงินกองทุนฯ ตามมา
- ผู้กู้ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการบริหารเงินกองทุนฯ
- ชาวบ้านกู้เงินนอกระบบมาใช้หนี้เงินกองทุนหมู่บ้านฯ

แนวทางแก้ไข

1. ให้ความรู้กับชาวบ้านในการจัดการบริหารเงินกองทุนที่ได้มาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด เช่น นำไปลงทุนด้านอาชีพที่สร้างรายได้กับตนเอง และสามารถนำเงินกลับมาใช้หนี้ทางกองทุนหมู่บ้านได้โดยไม่ต้องไปกู้เงินนอกระบบมาใช้หนี้
2. เงินกองทุนหมู่บ้านควรมีการอนุมัติเงินที่รวดเร็วและโปร่งใส ปรับปรุงขั้นตอนการกู้ยืมให้มีความสะดวกมากขึ้น
3. เงินกองทุนหมู่บ้านควรมีระบบการติดตามทวงหนี้อย่างสม่ำเสมอ
4. เงินกองทุนหมู่บ้านควรมีความยืดหยุ่นเกี่ยวกับระยะเวลาในการผ่อนชำระ